

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(141)

22. posiedzenie
Komisji Ustawodawczej
w dniu 28 lutego 2008 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 lipca 2007 r. dotyczącego ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (sygnatura akt P 30/06).
2. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 maja 2007 r. dotyczącego ustawy – Ordynacja podatkowa (sygnatura akt P 20/06).

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 20)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski)

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Witam państwa bardzo serdecznie.

Rozpocznam posiedzenie Komisji Ustawodawczej poświęcone dwóm punktom merytorycznym: rozpatrzeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 lipca 2007 r. dotyczącego ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego oraz rozpatrzeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 maja 2007 r. dotyczącego ustawy – Ordynacja podatkowa.

Pierwszy z tych wyroków został skierowany do nas przez marszałka w dniu 5 lutego, a drugi z tych wyroków został skierowany do nas...

Muszę pana senatora poprosić o druk, bo nie wiem, którego...

(Głos z sali: Też 5 lutego.)

Też 5 lutego.

Proszę pana doktora Piotra Radziewicza o przedstawienie informacji, dlaczego nie jest celowe rozpoczęcie prac legislacyjnych dotyczących wymienionych wyroków, oraz o przedstawienie zakresu merytorycznego tych spraw. Dziękuję bardzo.

**Główny Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Radziewicz:**

Dziękuję.

Piotr Radziewicz, Biuro Legislacyjne.

Pierwsza informacja prawna dotyczy wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 9 lipca 2007 r. – sygnatura akt P 30/06 – dotyczącego ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego.

Do Trybunału Konstytucyjnego został zaskarżony art. 11 ust. 6 zdanie trzecie wymienionej przeze mnie ustawy. Ten art. 11 ust. 6 stanowił, że jeżeli właściciel, który wypowiedział stosunek prawny odpłatnego użytkownika lokalu z uwagi na fakt, że zamierzał sam w nim zamieszkać, a nie zamieszkał w swoim lokalu lub zaprzestał w nim zamieszkiwać przed upływem pół roku od ustania wypowiedzianego stosunku prawnego, lokator jest uprawniony, według swojego wyboru, bądź do powrotu do lokalu na dotychczasowych warunkach, bądź do żądania od właściciela zapłaty różnicy w czynszu i w opłatach, które wnosi obecnie, w stosunku do tych, które wnosił w ramach wypowiedzianego stosunku prawnego za okres jednego roku. Koszty przeprowadzki lokatora również obciążały właściciela lokalu. Ponadto właściciel był zobowiązany do

zapłaty lokatorowi kary ustawowej w wysokości 15% wartości odtworzeniowej lokalu. I właśnie to ostatnie zdanie, dotyczące kary ustawowej, zostało zaskarżone do Trybunału Konstytucyjnego.

Trybunał Konstytucyjny uznał, że istnieje mająca potwierdzenie w przepisach konstytucji konieczność ochrony praw lokatorów, w tym nie tylko najemców, przy czym realizacja tej zasady nie powinna odbywać się na koszt osób fizycznych będących właścicielami budynków. Nie tylko na tych osobach ciąży bowiem obowiązek solidaryzmu społecznego i pomocy słabszym. Możliwe jest przyjęcie innych rozwiązań prawnych, tak aby z jednej strony zapewnić najemcy niezbędną ochronę, a z drugiej strony by zagwarantować właścicielowi minimum środków pozwalających na pokrywanie niezbędnych kosztów utrzymania budynków. Zdaniem Trybunału wobec tego, że istnieje możliwość osiągnięcia celu społecznego, jakim jest ochrona najemców, także poprzez inne, mniej dotkliwe dla właścicieli ograniczenia ich prawa własności, nie można uznać unormowania zawartego w art. 11 ust. 6 zdanie trzecie ustawy – to jest ten przepis, który został zaskarżony – za konieczne ograniczenie prawa własności. Jest to nawiązanie do przesłanki z art. 31 ust. 3 konstytucji, od której zależy uznanie przepisu za proporcjonalny, adekwatny, nienadmierny. Biorąc to wszystko pod uwagę, Trybunał Konstytucyjny uchylił zaskarżony przepis.

Uwzględniając brzmienie sentencji wyroku Trybunału oraz motywy jego uzasadnienia, należy stwierdzić, że wejście w życie wyroku nie wymaga interwencji prawodawcy. Uchylenie art. 11 ust. 6 zdanie trzecie ustawy wyeliminowało bowiem niekonstytucyjną regulację, nie tworząc jednocześnie konstrukcyjnej luki w prawie. Innymi słowy, już za sprawą wyroku Trybunału Konstytucyjnego uchylony został obowiązek nałożony na właścicieli mieszkań, polegający na zapłacie kary ustawowej w wysokości 15% wartości odtworzeniowej lokalu, który to obowiązek Trybunał uznał za nadmierny. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Czy są jakieś pytania członków komisji?

(*Głos z sali:* Mikrofon!)

Czy są jakieś pytania odnośnie do tego punktu porządku obrad? Nie widzę zgłoszeń.

W związku z tym zgłaszam...

A, nie, projekty uchwał będą później.

Teraz przechodzimy do punktu drugiego porządku obrad: rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 maja 2007 r. dotyczącego ustawy – Ordynacja podatkowa.

I tu także proszę o przedstawienie informacji.

Główny Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Radzewicz:

Informacja prawna o wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 maja 2007 r. – sygnatura akt P 20/06 – dotyczącego ordynacji podatkowej.

Do Trybunału Konstytucyjnego został zaskarżony art. 100 ordynacji podatkowej w brzmieniu obowiązującym w okresie od 1 stycznia 2003 r. do 31 sierpnia 2005 r. Przywołany przepis regulował zakres odpowiedzialności spadkobierców za zobowią-

zania podatkowe spadkodawcy. Wysokość zobowiązań spadkobiercy, zgodnie z wymienionym przeze mnie przepisem, była określana w decyzji organu podatkowego. Art. 100 ordynacji podatkowej nie przewidywał jednak możliwości ustalenia we wspomnianej decyzji organu podatkowego roszczeń spadkobierców wobec państwa, a więc na przykład tych dotyczących nadpłaty albo zwrotu podatku. Przepis ten miałby więc, można powiedzieć, charakter jednostronny, nie miał charakteru zwrotnego, w związku z tym naruszał uprawnienia spadkobierców, ingerował w nie.

W okresie między 1 stycznia 2003 r. a 31 sierpnia 2005 r. ordynacja podatkowa nie zawierała podstawy wydania decyzji umożliwiającej spadkobiercom realizację prawa do zwrotu podatku od towarów i usług. Ale ordynacja ta została zmieniona ustawą z 30 czerwca 2005 r. i w efekcie nowe brzmienie uzyskał również art. 100 §1, do którego wprowadzono poprawkę dopuszczającą ustalanie w decyzjach organu podatkowego wysokości nadpłaty lub zwrotu podatku przysługujących spadkobiercom. Omawiane zmiany weszły w życie 1 września 2005 r., a więc od 1 września 2005 r. stan prawny jest już poprawiony. Zaistniała jednak potrzeba rozważenia zgodności z konstytucją ordynacji podatkowej w wersji poprzedniej, a więc można powiedzieć, że mamy do czynienia z wyrokiem, który w gruncie rzeczy ma znaczenie historyczne. Trybunał Konstytucyjny podzielił pogląd wnioskodawcy i uchylił art. 100 ordynacji podatkowej ze względu na to, że przepis ten stanowił nadmierną ingerencję w sferę prawa do dziedziczenia oraz naruszał prawo własności. Trybunał orzekł, że jest to niezgodne z art. 21 ust. 1 i art. 64 ust. 1 konstytucji.

Biorąc pod uwagę brzmienie sentencji wyroku Trybunału oraz motywy uzasadnienia, należy stwierdzić, że wejście w życie wyroku z 29 maja 2007 r. nie wymaga interwencji prawodawcy. Tak jak już wspomniałem, przepis, który był przedmiotem kontroli Trybunału, został uchylony z dniem 1 września 2005 r. Ustawodawca zastąpił go regulacją, której przysługuje domniemanie zgodności z konstytucją i która jest pozbawiona wad prawnych poprzedniej wersji art. 100 ordynacji podatkowej. Trybunał Konstytucyjny zdecydował się skontrolować formalnie nieobowiązujący przepis wyłącznie dlatego, że na jego podstawie wciąż toczyły się postępowania w indywidualnych sprawach, w tym również sprawa przed sądem, który zadał pytanie prawne.

A więc konkluzją informacji Biura Legislacyjnego jest wniosek, aby komisja nie podejmowała inicjatywy ustawodawczej w sprawie wykonania wyroku z 29 maja 2007 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Czy w tym punkcie porządku obrad ktoś z członków komisji ma jakieś pytania?

Skoro nie, to, wracając do punktu pierwszego porządku obrad – zgodnie z regulaminem możemy także formalnie procedować w tym składzie osobowym – zgłaszam projekt uchwały następującej treści: Komisja Ustawodawcza, po rozpatrzeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 lipca 2007 r. dotyczącego ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, uznaje za niecelowe rozpoczęcie procedury legislacyjnej w zakresie realizacji wyżej wymienionego wyroku.

Kto z panów senatorów jest za podjęciem uchwały o treści, którą przedstawiłem? (2)

2 głosy za, bez głosów przeciwnych i wstrzymania się od głosu.

Przechodzimy do podsumowania punktu drugiego, czyli rozpatrzenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 maja 2007 r. dotyczącego ustawy – Ordynacja podatkowa.

Zgłaszam następujący projekt uchwały: po rozpatrzeniu wyżej wymienionego projektu wyroku Trybunału Konstytucyjnego Komisja Ustawodawcza uznaje za niecelowe rozpoczęcie procedury legislacyjnej w zakresie realizacji powyższego wyroku.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem uchwały o następującej treści? (2)

2 głosy za, bez głosów przeciwnych i wstrzymania się od głosu.

Tym samym wyczerpaliśmy porządek obrad. Zamykam posiedzenie...

A, przypominam, że o godzinie 12.00 w tej samej sali mamy wraz z Komisją Kultury i Środków Przekazu wspólne posiedzenie komisji. Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 30)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851